CIRKULÄRA ARBETSKLÄDER?

I Sverige lever vi som att vi hade 4,2 jordklot – jordens resurser räcker inte till. Klädindustrin står för ungefär tio procent av jordens koldioxidutsläpp. Offentlig verksamhet är en stor konsument och har därför en viktig roll i omställningen till ett mer hållbart samhälle. Vi behöver nya sätt att förhålla oss till produkter och tjänster och skapa en efterfråga på cirkulära lösningar.

Det finns inget generellt svar på hur en organisation på bästa sätt kan ta sig an arbetet med cirkulära arbetskläder. Det är ofta flera faktorer som spelar in. Vilken typ av verksamhet och vilka plagg rör det sig om, vilka förutsättningar finns det inom organisationen och i ramavtalen. Det är därför viktigt att påbörja arbetet med att göra en kartläggning och en behovsanalys utifrån organisationens specifika förutsättningar.

KARTLÄGGNING

Denna mall är tänkt som ett stöd för att kartlägga hur arbetskläder hanteras idag samt synliggöra vilka förutsättningar som finns inom organisationen. Den insamlade informationen blir ett bra underlag för att kunna identifiera behov och diskutera möjliga åtgärder och aktiviteter för att förlänga liv på plagg och möjliggöra cirkulära flöden av arbetskläder.

VAD ÄR CIRKULÄRA ARBETSKLÄDER?

Cirkulära kläder är plagg som redan från start har varit designade för att ha en långlivslängd och där det finns en plan för både lagning, återbruk och avveckling när plagget är uttjänt. För att skapa flöden av cirkulära arbetskläder gäller det att se helheten.

Mallen är framtagen inom Cirkulär kommun och Kraftsamlingen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om och är ett stöd för genomförandet av Kommunernas klimatlöfte 9 – vi möjliggör cirkulära arbetskläder.

Kartläggningen är uppbyggd i tre delar: Del 1. Kommunövergripande styrmedel och mål, Del 2. Upphandlingsspecifika frågor och Del 3. Verksamhetsspecifika frågor.

DEL 1. KOMMUNÖVERGRIPANDE STYRMEDEL OCH MÅL

- Vilka övergripande styrmedel, mål och beslut finns att förhålla sig till?
- Hur kan dessa påverka och styrka arbete med cirkulära arbetskläder?
- Identifiera vilka verksamheter som brukar arbetskläder och vilken/vilka av dessa som är relevanta att gå vidare med i kartläggningen.

Ansvarig: exempelvis hållbarhets/miljöstrateg

DEL 2. UPPHANDLINGSSPECIFIKA FRÅGOR

- Vilka upphandlingsavtal finns det idag kopplat till arbetskläder?
- Finns det cirkulära krav i avtalen som kan stödja arbetet?

Ansvarig: exempelvis ansvarig upphandlare för arbetskläder

DEL 3. VERKSAMHETSSPECIFIKA FRÅGOR

- I denna del hanteras frågor kopplat till beställning, användning och hanteringen av arbetskläder.
- Kopiera den verksamhetsspecifika mallen om ni vill kartlägga flera verksamheter. Detta görs enklast genom att kopiera sidan i Adobe Acrobat - Organize Pages.

Ansvarig: exempelvis utvecklingsledare, verksamhetsutredare, beställare

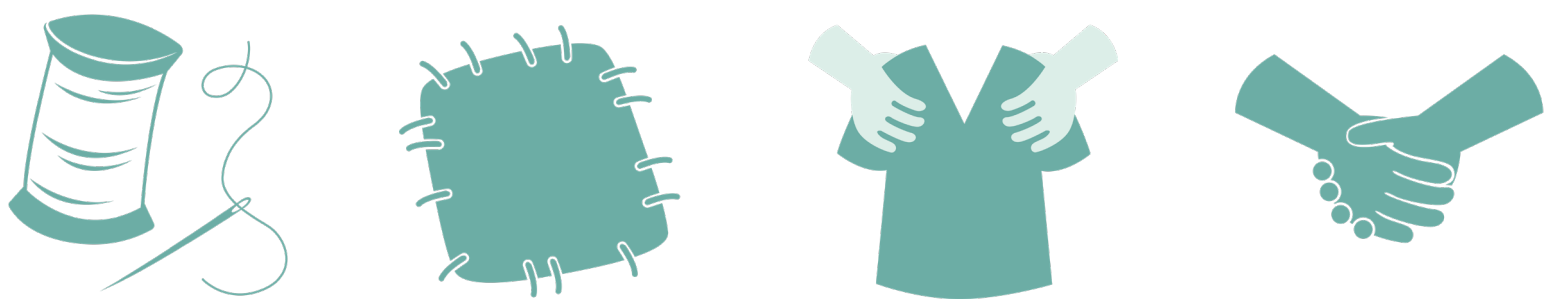

KOMMUNÖVERGRIPANDE STYRDOKUMENT OCH MÅL

Denna del inkluderar det som sätter ramarna för hur kommunen kan jobba med cirkulära arbetskläder samt vilka resurser som finns att tillgå inom kommunen.

KOMMUN:

ANSVARIG:

Vilka övergripande styrdokument påverkar och styrker arbetet med cirkulära arbetskläder? *Ex. avfallsplan, energi & klimatstrategi.*

Vilka uppsatta mål är relevanta för arbetet? *Ex. cirkulära upphandlingsmål, avfallsminimering.*

Övriga beslut som påverkar eller är relevanta i arbetet?

Finns det resurser avsatta för arbetet med cirkulära arbetskläder? *Ex. tid, budget, funktioner, etc.*

Finns det behov av ytterligare beslut eller styrmedel för att styrka arbetet med cirkulära arbetskläder? *Kan fyllas i nu eller senare under processen.*

Identifiera vilka verksamheter som nyttjar arbetskläder och vilken/vilka som är lämpliga att starta kartläggningen med. Frågorna ska vara stöd för att avgöra hur det kan vara relevant att gå vidare.

Verksamheter som brukar arbetskläder	Volym	Inköp SEK	Vilket intresse/behov/möjligheter finns för att arbeta med cirkulära arbetskläder?	Verksamheter att kartlägga

Övriga kommentarer:

UPPHANDLING

I denna del tydliggörs vilka upphandlingsavtal och förutsättningar som finns att förhålla sig till idag. Syftet är att synliggöra de cirkulära möjligheter som redan finns på plats.

AVTAL KOPPLADE TILL ARBETSKLÄDER:

Kryssa i de avtal som rör arbetskläder, samt relevant information som kopplar till avtalet.

SPECIFIKA CIRKULÄRA KRAV I AVTALEN

Sätt kryss i rutan för de specifika krav ni ställt inom respektive avtal.

Avtal	Ja	Nej	Avtals-ägare	Slut-datum avtal	Leverantör	Reparations-krav	Krav på tillgång till reservdelar	Avvecklings-krav	Utvecklings-klausul
Ett heltäckande avtal som inkluderar alla typer av arbetskläder	☐	☐				☐	☐	☐	☐
Avtal för arbetskläder i inre miljö	☐	☐				☐	☐	☐	☐
Avtal för arbetskläder i yttre miljö	☐	☐				☐	☐	☐	☐
Cirkulationstvätt (hyrmodell)	☐	☐				☐	☐	☐	☐
Tvättservice	☐	☐				☐	☐	☐	☐
Separat avtal för reparationstjänster	☐	☐				☐	☐	☐	☐
Separat avtal för återbruk/återvinning	☐	☐				☐	☐	☐	☐
	☐	☐				☐	☐	☐	☐

UPPFÖLJNING

Görs det någon kvalitetskontroll av plaggen innan de skickas från leverntör?

Samlas kommentarer och feedback in från brukarna av arbetskläder inför ny upphandling?

Samlas det in någon data från leverantören gällande produktionens miljöpåverkan och generellt hållbarhetsarbete?

Vad finns det för möjliga åtgärder/krav som ni ser skulle kunna verka för cirkulära flöden och förlänga livslängden på plaggen?

VERKSAMHETSSPECIFIKA FRÅGOR

Denna del inkluderar inköp, användarfasen och hanteringen av arbetskläder. Att se över inköp och strukturer kopplat till dessa kan ge många positiva effekter. Kopiera mallen om ni vill kartlägga flera verksamheter.

VERKSAMHET:

ENHETER SOM INKLUDERAS:

Hantering av arbetskläder: **Ja** **Nej**

1.a Finns det en funktion som ansvarar för beställningar och inköp?

1.b Är det en samordnande roll för fler verksamheter/enheter?

2.a Finns en rutin för uttag/tillhandahållande av plagg till ordinarie personal?

2.b Finns en rutin för uttag/tillhandahållande av plagg för vikarie/säsongsarbetare?

3. Är plaggen personbundna?

4. Nyttjas cirkulationstvätt?

Om nej, hur hanteras tvätten?

5. Repareras plagg när de går sönder?

Om ja, vem/vilka utför reparationen?

6. Finns det en rutin för hur plagg återtas när personal slutar?

7. Återvinns plaggen när de är utslitna?

8. Finns det någon intern funktion som ansvarar för att reparationer och av-veckling utförs enligt rutin.

9. Finns det en rutin för att minska svinn och kassationer?

Sortimentsstrategi: **Ja** **Nej**

1.a Vi har tagit fram en specifik kollektion med begränsat sortiment av modeller och färger till vår enhet?

1.b Vi har samordnat sortimentet med andra enheter och verksamheter?

2. Vi har valt ut plagg med hänsyn till miljö och håll-barhet.

2.a Har plaggen någon miljöcertifiering?

Om ja, vilken?

2.b Vi har valt plagg som är enkla att reparera och uppdatera.

2.c Vi har valt plagg som kan justeras och anpassas till olika användare

3. Har plaggen loggor?

3.a Kommunövergripande

3.b Verksamhetsspecifika

3.c Individuella

Kommentarer:

Vilka aktiviteter/åtgärder ser ni skulle möjliggöra cirkulära arbetskläder och förlängd livslängd på plaggen inom er verksamhet?